

Pijler 1: interactie en uitwisseling in relatie

Deze pijler focust op communicatie in relatie. Het gaat over gesprekken die plaatsvinden in de verschillende leerruimtes (indoor, outdoor, online) tussen leerling en leraar, leerlingen onderling en leerlingen en derden. Met deze communicatie bedoelen we, naast vrije interactie of losse babbels, vooral ook de interactie die jij als leraar mee stuurt en vormgeeft. Enkele voorbeelden: gesprekken met herkenbare communicatiepatronen die herhaald worden bv. door winkelier en klant in het winkeltje, gesprekken waarin kinderen elkaar bevragen en beluisteren over hoe ze een probleem hebben opgelost, gesprekken waarin kinderen overleggen hoe ze natuurlijke materialen kunnen inzetten voor een opdracht, gesprekken waarin kinderen stilstaan bij en nadenken over vragen die ze kunnen stellen aan bv. de bewoners van het woonzorgcentrum...

Design principes leeromgevingen

Figuur **Reflectietool** Pijler 1: Interactie en uitwisseling in relatie

Kwaliteitsniveau: 0 = onvoldoende; 1= minimaal; 2 = goed; 3 = uitstekend

Pijler 1: Interactie en uitwisseling in relatie met	0	1	2	3	Geef voorbeelden uit de praktijk
<ul style="list-style-type: none"> - andere leerlingen - de leraar - de (brede) buurt 					
De klas stimuleert interactie tussen kinderen, bv. doordat sommige hoeken aan elkaar linken , door het stimuleren van samenwerking ...					
De materialen in de klas lokken interactie en samenwerking uit doordat ze verschillende speel- en leermogelijkheden bieden (= open-ended), bv. kurken, houten schijfjes, kartonnen dozen en buizen, takken... en duurzaam zijn.					
Buiten handelen kinderen met natuurlijke materialen en de leraar vestigt hier aandacht op vanuit wat op dat moment relevant is bv. in wiskunde, taal, WO...					
Buiten ondersteunt de leraar de kinderen in het inspireren van, uitwisselen of samenwerken met anderen, vanuit de omgeving met zorg voor de natuur.					
Aan een scherm zijn kinderen per twee met een activiteit bezig waar interactie voor nodig is.					
De leraar brengt de klas virtueel in contact met kinderen in een andere klas bv. in een andere school of een ander land, of het plaatselijke woonzorgcentrum, de bibliotheek, het kinderdagverblijf...					

Pijler 2: Actief spelend leren

In pijler 2 ligt de focus op actief spelend leren, waarbij zowel de fysieke als mentale component belangrijk is. Kinderen leren de wereld begrijpen door zich er spelend in te bewegen. Naast die fysieke activering, waarbij lichaamsbeweging nodig is, is ook de mentale uitdaging belangrijk: kinderen moeten kunnen exploreren, onderzoeken, creëren, problemen oplossen... Bij beide componenten heeft de leraar als taak zowel volgend als sturend te begeleiden. Naast observeren, meewerken en meespelen, heeft de leraar iets te brengen of in het midden te leggen, met doelen, minimum verwachtingen, afgelijnde uitdagingen...

Design principes leeromgevingen

Figuur **Reflectietool** Pijler 2: Actief spelend leren

Kwaliteitsniveau: 0 = onvoldoende; 1= minimaal; 2 = goed; 3 = uitstekend

PIJLER 2: Actief spelend leren - Fysieke activering: spelen, bewegen - Mentale activering: exploreren, onderzoeken, creëren, problemen oplossen	0	1	2	3	Geef voorbeelden uit de praktijk
De klasinrichting is flexibel en stimuleert fysieke activering : beweegruimte wordt gemakkelijk gecreëerd, spelen en bewegen is leren, bv. een spreek- en luisteroefening in het Frans waarbij een geblinddoekte leerling instructies volgt van een ziende leerling, het al bewegend automatiseren van Rekenoefeningen ...					
(Spel)materiaal en zijn doelbewust gekozen: kinderen hebben inspraak in het creëren van een krachtige (speel)leeromgeving, waarbij spelen en creëren vanuit hen komt (= agency). De leraar brengt bewust andere stukjes wereld in de klas dat kinderen uitdaagt en uitnodigt te exploreren, onderzoeken ...					
Buiten gaat de leraar actief op zoek naar mogelijkheden tot spelen, bewegen: tijdens het zelfgestuurd leren van kinderen benut je als leraar kansen tot meespelen en observeren .					
De leraar laat kinderen exploreren en onderzoeken: je begeleidt de gezamenlijke focus naar een probleem, een leerkans, een moment tot reflectie ...					
Kinderen maken kennis met een uitdagend digitaal aanbod dat leren stimuleert en aansluit bij het (speel)leeraanbod van dat moment.					
De leraar gebruikt apps, tools en sites die inzetten op beweging .					

Pijler 3 Welzijn

De laatste pijler focust op zowel het fysieke als mentale welzijn van kinderen. Jong geleerd is oud gedaan: bij zelfzorg en oog hebben voor een gezond lichaam en hoofd komen zaken kijken als ergonomie, schermhygiëne, prikkeling en multi-sensoriële factoren zoals geur, kleur, klank, gevoel. Hierbij is zich goed en veilig voelen in een esthetische (mooi vormgegeven) omgeving het doel, zonder uitdagingen of risico's uit de weg te gaan.

Design principes leeromgevingen

Figuur **Reflectietool** Pijler 3: Welzijn

Kwaliteitsniveau: 0 = onvoldoende; 1= minimaal; 2 = goed; 3 = uitstekend

PIJLER 3: Welzijn <ul style="list-style-type: none"> - Fysieke gezondheid: ergonomie, esthetiek, risicocompetentie, schermhygiëne - Mentale gezondheid: prikkeling, multi-sensoriëel (geur, kleur, klank, gevoel) 	0	1	2	3	Geef voorbeelden uit de praktijk
Bij de indeling van de klasruimte in (speel)leerzones heeft de leraar oog voor circulatie zodat afwisseling in lichaamshouding mogelijk is, bv. groepswork aan een staantafel, boeken lezen op de mat of in een leesstoel...					
De klas straalt veiligheid uit door bv. planten, natuurlijke materialen, aangenaam licht, zachte zitopties... De leraar werkt actief aan een veilige relatie met ieder kind.					
Er zijn kansen voor zelfregulatie voor leraar en kind, bv. het raam kan open, geluid kan geblokt, overbodige visuele prikkels worden weggenomen, er is een plaats waar kinderen tot rust kunnen komen ...					
De buitenruimte wordt door de leraar benut om grote motoriek en risicocompetenties te ontwikkelen, bv. in een boom klimmen, balanceren op houten balkjes ...					
De regulerende kracht van de buitenruimte wordt gebruikt om rust te creëren in de dag of week. De leraar zet in op het multi-sensoriële in de buitenruimte, door weer en wind .					
De leraar heeft aandacht voor schermhygiëne , bv. met zorg voor ogen, nek, rug... en sensorische overprikkeling , bv. met aandacht voor geluid, licht, kleur ...					
De leraar ondersteunt kinderen in het doelgericht gebruiken van de online leerruimte en stemt deze af op hun voorkeuren en noden, bv. het herbeluisteren van een verhaal, het inoefenen van wiskunde ...					